

EVA MOSEGAARD AMDISEN

SIDAN 1

Minifakta om traktorer

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om att traktorer. Här får du lära dig hur man gjorde innan det fanns traktorer och du får också läsa om lika sorters traktorer och vad en traktor kostar.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)
- Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder. (BL åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Kommunicera med bilder för att uttrycka budskap.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå ord och elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel ramsor och sånger. (SV åk 1–3)
- Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder. (BL åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.
- Skapa bilder med olika verktyg, tekniker och material.

SAMMANFATTA EN TEXT

Ett stort ordförråd underlättar läsförståelse. Detta är ett sätt att arbeta med textens ord.

Instruktion

Låt eleverna välja tre ord ur texten. Läraren skriver orden i de översta rutorna. Sedan ska eleverna göra en lista på allt de kommer att tänka på när de hör orden. Ni kan komma på orden gemensamt och sedan skriver eleverna sina tankar. Låt därefter eleverna jämföra med en kompis innan ni slutligen diskuterar orden i gruppen.

FRAMTIDENS FORDON

Hur kommer en traktor eller andra fordon att se ut i framtiden? Vilket drivmedel kommer att användas som inte tar av jordens resurser? Diskutera med eleverna och låt dem sedan rita en bild av hur de tror att en traktor eller ett annat fordon kommer se ut i framtiden. De får gärna sätta fordonet i ett större visuellt sammanhang. Exempel:

Kommer fordonet att köra på vägar?

Finns det gatuskyltar och parkeringsplatser?

TRAKTORLEKEN

Gör skyltar genom att använda papper i färgerna grönt, svart, rött, gult och blått. Det behövs två papper i färgerna gul och svart, men det räcker med en skylt vardera i de andra färgerna. Laminera gärna för hållbarhet.

En vardera av de två gula och svarta skyltarna ska sättas på någon vägg i salen där ni leker.

Barnen är sedan traktorer som "kör runt" dvs. rör sig fritt över lekytan. Ledaren håller upp en skylt som visar vad traktorerna ska göra eller vart de ska köra.

Grönt = traktorerna kör runt fritt på vägarna.

Rött = stopp, traktorerna stannar genast och står still.

Gult = traktorn har fått punktering, hoppa på ett ben till verkstaden som är vid den gula skylten på väggen.

Blått = traktorn ska tvättas, alla lägger sig på golvet och rullar i tvätten.

Svart = det blir natt och traktorerna kör hem och parkerar i garaget vid den svarta skylten.

Denna lek passar även barn i förskolan då den kan förenklas med färre skyltar eller göras svårare om du så vill, med flera skyltar, t.ex. orange = tanka, eller något annat.

Övningen fungerar utmärkt som uppvärmning och även barnen kan sköta skyltarna. Ingen förlorar eller åker ut.

STÄLL FRÅGOR OM TEXTEN

När eleverna har läst *Minifakta om traktorer* ska de träna på att göra om de olika rubrikerna till frågor. När frågan är ställd är det den man ska försöka besvara när man läser stycket under rubriken. Detta arbetssätt gör att eleverna lättare vet vad de ska fokusera på under läsningen. Rubrikerna i boken är:

- Förr i tiden
- Från ånga till bensin
- Grållen
- Stora traktorer
- Plog och harv
- Stora hjul
- Visste du att ...

FACIT

Läsförståelse

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vem gjorde det tunga jobbet förr i tiden?
Förr i tiden gjorde bonden och hästarna det tunga jobbet.
2. Varför slipper bonden göra det tunga jobbet nu?
Nu har man traktorer som gör det tunga jobbet och då slipper bonden göra det.
3. Vad kallades de första traktorerna?
De första traktorerna kallades motorplojen.
4. Från vilket land kom traktorn som kallades Grållen?
Grållen kom ifrån England.
5. Varför blev Grållen så populär?
Grållen blev så populär för att den var billig, liten och stark.
6. Varför har en traktor stora hjul?
En traktor är tung och har stora hjul för att den inte ska sjunka ner i jorden och fastna.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

7. En traktor idag kan kosta mer än 2 miljoner kronor. Kan du skriva 2 miljoner med siffror?
Så här skriver man 2 miljoner med siffror: 2 000 000.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

8. Varför tror du att kraften i motorer mäts i hästkrafter?
Eget svar.
9. Vilken eller vilka av alla traktorerna som finns på bilderna i boken har du sett tidigare? Vilken har du sett flest gånger?
Eget svar.
10. Vad tror du menas med att en harv används för att luckra upp jorden?
Eget svar.
11. Varför tror du att man inte får köra traktor på motorvägen?
Eget svar.
12. Vilken faktauppgift från *Visste du att ...* tyckte du var mest intressant att läsa om?
Eget svar.

SANT ELLER FALSKT OM TRAKTORER

	Sant	Falskt
1. Det finns cirka 2 miljoner traktorer i Sverige.		X
2. Innan traktorerna fanns var det tuffare att vara bonde.	X	
3. Det finns tävlingar för traktorer.	X	
4. Märket Ferguson kommer från England.	X	
5. Traktorernas kraft mäts i ko-krafter.		X
6. Grållen är en traktor som oftast är grå.		X
7. De första traktorerna drevs med ånga.	X	
8. Ordet luckra betyder att man trycker till jorden.		X
9. Märket Deere har fler hästkrafter än Valtra.	X	
10. Dubbelhjul är när man sätter extra hjul på traktorn.	X	